herpy

SKILDPADDER

Southeast Asian Leaf Turtle

Cyclemys oldhami

Cyclemys oldhami er en mørk, næsten rektangulær bladskildpadde fra skovbække i det kontinentale Sydøstasien. Skjoldet er fladt med savtandet bagkant, og issen er lys med små mørke pletter. Voksne dyr bruger meget tid på land, mens ungerne mest er i vandet. Arten kræver et stort, fugtigt akvaterrarie og rent vand, og den forveksles ofte med *Cyclemys dentata*.

Familie: Geoemydidae Tidligere navn: *Cyclemys oldhamii; Cyclemys shanensis; Cyclemys tcheponensis; Cyclemys tiannanensis*

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**18-25 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**15-25 år**
Aktiv	**Skumring og nat**
Levevis	**Semi-akvatisk**
Biotop	**Regnskov og vådområde**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**130 × 65 × 75 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**24-27 °C**
Hotspot	**30-32 °C**
Temperatur, nat	**22-25 °C**
Luftfugtighed	**70-90 %**
Vand	**Akvaterrarie** dybde 15-20 cm
Vandtemperatur	**22-26 °C**
UVB	**Anbefalet** Ferguson-zone 1
Kost	**Insekter, frugt, færdigfoder, hvirveldyr og orme/snegle**
Holdes	**Enkeltvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**2-4 æg**
Inkubation	**90-110 dage** ved 26-28 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
EU-bilag	**Bilag B**
IUCN	**Truet (EN)**

CITES liste II og EU-bilag B (forordning (EU) 2026/1383, gælder hele slægten Cyclemys). CITES-tilladelser og -certifikater udstedes af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) efter BEK nr. 1588 af 9.12.2024. Spørg SGAV om kravene til dokumentation ved køb, salg og import. Arten står ikke på de danske forbudslister for skildpadder (kun havskildpadder er forbudt).

Om arten

Cyclemys oldhami har et mørkt, aflangt og næsten rektangulært skjold, der er lyst olivenbrunt til nærmest sort med grove, mørke stråler fra hver skjoldplade. Skjoldet er fladt hos voksne, bagkanten er savtandet, og en lav køl løber langs midten. Bugskjoldet er mørkt hos de fleste voksne, fordi mørke stråler flyder sammen. Hovedet er brunt til grønbrunt med små mørke pletter og lysere isse. Hos dyr fra den østlige del af udbredelsen sidder der lyse striber på hoved og hals, også som voksne. Hos dyr fra den vestlige del forsvinder de med alderen. Ungerne har et brunligt bugskjold med en stor mørk tegning i midten og tydelige hovedstriber.

Skjoldlængden (carapax) er oftest 18-21 cm hos voksne, og de største dyr er over 24 cm. Hannerne har længere og tykkere haler end hunnerne, men i størrelse er der ingen tydelig forskel på kønnene. Hos voksne dyr dannes et led på tværs af bugskjoldet, som aldrig lukker skjoldet helt.

C. oldhami forveksles ofte med søsterarten *Cyclemys dentata*. Begge sælges under samme handelsnavn, og dyr i handlen bliver tit solgt under det ene artsnavn uden sikker bestemmelse. *C. dentata* har gult til lysebrunt bugskjold med mørke stråler og røde til orange hals- og hovedstriber, mens *C. oldhami* har mørkt bugskjold og et mere rektangulært skjold. Slægten har været skiftevis opfattet som én, to, fire og syv arter. Tidligere navne som *Cyclemys shanensis* og *Cyclemys tcheponensis* regnes i dag som former af *C. oldhami*, fordi de kun adskiller sig på, om hovedstriberne bliver tilbage hos voksne. Stavemåden *Cyclemys oldhamii* ses også. Pasningen er i praksis den samme for begge arter, og dyr af uvis art holdes efter samme regler.

Den globale handel er stor, og arten er en af de mest handlede skildpadder på asiatiske markeder. De fleste dyr i handlen er vildfangne og kan have sygdomme fra markederne. Opdræt findes, men er mest dokumenteret for *C. dentata*. Dyrene er sky, skjuler sig meget og egner sig ikke til håndtering.

Levetiden er ikke dokumenteret; boksens 15-25 år er lånt fra *C. dentata*.

Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Udbredelse og levested

Cyclemys oldhami findes på fastlandet i Sydøstasien: Myanmar, Thailand, Cambodja og Vietnam, og formentlig også Laos nær grænsen til Vietnam. Formen *shanensis* lever fra det centrale Myanmar til Thailand og Cambodja, og formen *tcheponensis* fra det nordlige Vietnam, Laos og det nordlige Thailand.

Udbredelsen er ikke fuldt afklaret, fordi flere *Cyclemys*-arter ligner hinanden og lever i samme områder. Angivelser fra Bangladesh, Indien, Nepal, Kina, Sumatra, Java og Borneo er usikre og er ikke taget med på kortet. Arten lever mest i lavere højder; i det nordøstlige Thailand findes den i 250-750 m højde.

> **Oprindelig udbredelse:** Myanmar (Burma), Thailand, Cambodja, Vietnam og Laos.

LEVESTED

Cyclemys oldhami lever i vandløb og damme i lavlandet og i lave bakker, typisk omgivet af skov, og den skifter mellem vand og land. Voksne dyr forlader vandet for at æde i skoven, og de bruger meget tid på land. Ungerne og unge dyr er mest i vandet.

Klimaet er tropisk med regntid og tørtid. I det nordøstlige Thailand er middeltemperaturen omkring 26 °C over året, med op til 35 °C på de varmeste dage og ned til 16 °C på de køligste, og regntiden varer fra maj til midten af oktober. I regntiden står der vand i mange kulpe langs bækkene, mens bækkene i tørtiden næsten er tørre, og kun få kulpe holder vand. Bunden er sten, klippe og silt, og skovbunden er dækket af løv, rødder og væltede træer. Dyrene går hellere på bunden end svømmer frit.

Arten er mange steder under pres fra indsamling til mad, medicin og kæledyrshandel, og hvor der samles, er bestandene mindre og har færre store dyr.

Pasning

TERRARIET

Der findes næsten ingen pasningsviden, der gælder specifikt for *Cyclemys oldhami*. Indretningen bygger på arten selv og på slægtens krav, og tallene for temperatur og avl er lånt fra søsterarten *Cyclemys dentata*, som er den bedst kendte i slægten, og fra de generelle retningslinjer for bladskildpadder. Hold arten som beskrevet for *C. dentata*.

Et voksent dyr skal have et akvaterrarie på mindst 130 × 65 × 75 cm (længde × bredde × højde): fem gange skjoldlængden i længden og halvt så meget i bredden. Mindst halvdelen af arealet er land, og resten er vand med skrånende bund, så dyret kan komme op og ned. Voksne dyr skal have vand på 15-20 cm, så dyret let når overfladen, mens det står på bunden. Unger kan holdes i et mindre akvarium med 5-10 cm vand og en tør solplads. Arten er ikke social og holdes enkeltvis.

Landdelen har et tykt, fugtigt lag af muldjord og kokosfiber, dækket af løv og sphagnum, så dyret kan grave sig ned. Giv rigeligt skjul med kork, rødder og planter, og luk terrariet, så dyret ikke kan klatre ud. Om sommeren kan dyrene holdes udendørs i en rovdyrsikker indhegning med skygge og en nedgravet vandbeholder, når nattemperaturen holder sig over 21 °C.

Læs mere: Varme og temperatur

TEMPERATUR

Cyclemys oldhami skal have 24-27 °C i luften om dagen, og solpladsen skal være 30-32 °C. Om natten er 22-25 °C passende. Vandet holdes på 22-26 °C. Tallene er lånt fra *C. dentata*.

Mål solpladsens overflade med et digitalt termometer. Brug en varmelampe over solpladsen, og sluk den om natten. Temperaturen må ikke komme over 32 °C i længere tid, og der skal altid være en køligere, skyggefuld ende.

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden hos *Cyclemys oldhami* skal være 70-90 %. Den holdes oppe med forstøvning, et fugtigt bundlag med løv og fugtige skjul med sphagnum. Mål med et hygrometer midt i terrariet.

Vandkvaliteten er afgørende for arten, og mange problemer kan undgås med et godt filter. Brug et filter, der tåler den lave vandstand, og skift en tredjedel af vandet hver eller hver anden uge. Fjern foderrester og ekskrementer jævnligt.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation

LYS OG UVB

Cyclemys oldhami har brug for UVB til D3-dannelsen, men er et skovdyr og søger skygge. Brug et UVB-rør til skyggedyr (Ferguson-zone 1) over landdelen og solpladsen, og giv skygge til resten. Røret skal dække omkring halvdelen af terrariets længde, og skjoldets top skal være 20-25 cm under røret. Udskift røret hvert år, fordi udstrålingen aftager.

Lyset er tændt omkring 12 timer i døgnet. Dyr, der holdes udendørs, får UVB fra solen, men skal have skygge hele dagen.

Læs mere: Lys og UVB Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

FODER

Cyclemys oldhami er altædende som resten af slægten. I naturen æder den figner og andre bløde frugter, insekter, orme, snegle, fisk og ådsler, og det skal kosten afspejle. Voksne dyr fodres 2-3 gange om ugen, og hurtigt voksende unger fodres i små mængder hver eller hver anden dag. Overvægt er et almindeligt problem, så giv ikke mere, end dyret spiser op.

Den faste del af kosten er et fuldfoder til ferskvandsskildpadder. Hertil kommer regnorme, fårekyllinger, kakerlakker, melorme, snegle, små fisk og lidt frugt. Foder på land lægges i en flad skål, og pillerne gives i vandet. Hvis fuldfoder ikke udgør en stor del af kosten, drysses kalk med D3 over maden. En sepiaskal i terrariet giver ekstra kalk.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Cyclemys oldhami er sky og skjuler sig meget. Dyrene lærer deres holder at kende og kommer frem ved fodertid, men arten egner sig ikke til håndtering. Hold dyrene enkeltvis og giv rigeligt med skjul og planter for at undgå stress. Voksne dyr går på land og i vandet og skifter flere gange i døgnet, så begge dele skal være let tilgængelige.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hannerne af *Cyclemys oldhami* har længere og tykkere haler end hunnerne. Alder og størrelse ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret for arten, og hunnerne skal være fuldt udvoksede og i godt huld, før de lægger.

PARRING

Parring og avlssæson i fangenskab er ikke dokumenteret for *C. oldhami*. Avl kræver et stort, fugtigt terrarie med rigeligt skjul, så dyrene kan gå fri af hinanden.

ÆGLÆGNING OG KULD

Kuldstørrelse og antal kuld er ikke dokumenteret for *Cyclemys oldhami*. Tallet i boksen (2-4 æg) er lånt fra *C. dentata*. Hunnen graver en rede i fugtig jord, så giv hende et dybt landparti med løs, fugtig jord. Hos voksne hunner kan leddet i bugskjoldet lette æglægningen.

INKUBATION

Inkubationen er ikke dokumenteret for *C. oldhami*. Tallene her er lånt fra *Cuora mouhotii*, en beslægtet art i samme underfamilie: æggene inkuberes i fugtigt substrat ved 26-28 °C og klækker efter 90-110 dage.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne af *Cyclemys oldhami* er akvatiske og holdes enkeltvis i et lavt akvarium med 5-10 cm vand, en tør solplads, skjul og UVB. Fodr dem i små mængder hver eller hver anden dag med små regnorme, insekter, snegle og små fisk. Hos nyindkøbte dyr skal vandet være særligt rent. Vækst og klækningsstørrelse er ikke dokumenteret.

Sundhed og typiske fejl

Cyclemys oldhami er følsom over for fejl i pasningen, og de fleste problemer skyldes vand og klima. De typiske fejl er:

- Dårlig vandkvalitet, som giver sygdom. Brug filter, og skift vandet jævnligt.
- For tør luft i længere tid.
- Mangel på UVB, kalk og D3, som giver bløde skjolde og deformeret vækst.
- Overfodring og overvægt, især hos voksne dyr.
- Nyindkøbte, vildfangne dyr, som ofte har blodforgiftning og encellede parasitter fra markederne. Giv dem fred, skjul og stabile forhold, og få dem undersøgt hos en dyrlæge med erfaring i skildpadder.

Søg dyrlæge, hvis dyret ikke spiser i flere uger, har hævede øjne, bløde skjolde eller sidder med åben mund.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.